

† МИТРОПОЛІТ ІЛАРІОН

БОГ І СВІТ

ЧИТАНКА ДЛЯ МОЛОДІ НЕДІЛЬНИХ
І УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ ТА ДЛЯ
РОДИН

Частина перша:

ГОСПОДЬ — МІЙ БОГ

1964

diasporiana.org.ua

ХРИСТИЯНСЬКА БІБЛІОТЕЧКА
Видає “Віра й Культура”.
ч. 6.

† МИТРОПОЛИТ ІЛАРІОН

БОГ І СВІТ

**ЧИТАНКА ДЛЯ МОЛОДІ НЕДІЛЬНИХ
І УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ ТА ДЛЯ
РОДИН**

Частина перша:

ГОСПОДЬ — МІЙ БОГ

1964

Printed by
the Christian Press Ltd., Winnipeg, Canada

1.

ГОСПОДЬ І БОГ.

Господь і Бог — життя Основа,
Усього світу Він Творець,
В житті кругом про Нього мова,
Бо Він Всеїчний наш Отець.

Господь повсюду пробуває,
Й про нас турбується багато:
Він Милосердний до безкраю,
Як наші рідні мама й тато!

Господь все бачить і все чує,
І все, що думаєш, Він знає, —
Усім тобою Бог керує,
Тобі всю долю призначає!

Себе від Бога не сковаєш,
Бог знає думи наші всі,
А дум Господніх не пізнаєш, —
Він творить їх на Небесі!

Не бачим Бога ми ніколи,
Бо Бог Господь — то тільки Дух:
Він все наповнює довкола,
Його ж не чує зір і слух.

Господь Один, та три Особи:
Отець, і Син, і Дух Святий, —
Усі в однаковій Подобі,
Як промінь сонця золотий

Оселя Господа — на Небі,
І там Його Престол ясний, —
Туди звертаюсь я в потребі
У час погожий чи журний.

Та Бог живе і в мене в серці,
Коли Його про те прошуй, —
Як тихий вітрик на озерці,
В собі я Господа ношуй!...

Як хочеш Господа пізнати,
То в серці чистому шукай, —
Там Дух Святий і Божа Мати
Будують Праведному Рай!

**

Й на світ прийшов Христос — Син
Божий,
Прийшов як Богочоловік:
На Бога і Людіну схожий,
Він з нами жив Свій людський вік.

Й по цьому світ увесь змінився:
Святого Духа світ настав, —
Причастям Божим причастівся
Й правдивим сином Божим став.

А разом з Сином й Божа Мати
Людині поміч подає, —
На серці в Ней доглядати
І Божий світ, й життя твоє...

Пречиста Матінка Марія
Увесь світ пильно стереже, —
Вона нам вірна Надія,
Що нас Господь почув уже!

2.

БОЖИЙ СВІТ.

Бог Вічний Дух, кінця не має,
Тому кінця не має й світ:
Вселенна створена безкрайя,
І все, що в ній, то Божий цвіт!

Великий Бог у світі та в рі, —
Він без початку, без кінця,
Його світі всі неозорі —
Величні твори Творця!

Світ і в у Господа мільйони,
А ми живемо на Землі,
І їхні в Космосі всі гони —
Для нас усі вони в імлі!...

Найменша Зірочка — світ Божий,
Якого трудно нам пізнати, —
На нашу Землю він не схожий,
Але й йому Господь наш -- Чати!

**

Бог світ створив, і творить далі,
З Його наказу все росте:
Приймає від комашки жалі
І водить сонце золоте!

Господь помалу відкриває
Свій світ улюблений Людині:
Наука йде вперед безкраю,
Якщо працюємо в Святині.

Ніхто без Бога жити не може,
Він всьому світові Отець, -
Усе на світі тільки Боже,
Бо Він Усéсвіту Творéць!

3

НАЙБІЛЬШИЙ БОЖИЙ ТВІР — ЛЮДИНА.

Найбільший Божий твір — Людина,
Вона Йому як рідний син,
А ввесь світ — Божая Родина,
Соборний Божий Дім один!

На Образ Свій і на П од б у
Господь Людину сотворив,
Й її дав світу, як оздобу,
Як найславніше диво з див!

Людина — це корона твору,
Для Господа коханий син,
Тому вона і лине Вгороу,
І світу керівник один!...

І р ó з у м вýщиться в Людіні,
Бо Дух Святий його дає, —
Це іскра Божої Святині,
Святе обóження твоє!...

**

Господь створив Свою Людину,
І далі творить в ній усе:
І цю найменшу волосйну,
І розум щедрий Він несе!

Господь — любов, і навіть Сина
Дав за Спасіння всіх людей, —
І Ним обожилась Людіна
Й припала до Його Грудей...

Й Людіна стала сином Божим,
Й вселився в серце Дух Святий:
Постійно радісний, погожий,
Як сонця промінь золотий...

І діше Дух Святий, де хоче,
Й веде до Неба нас усіх,
І з серця Слово ллє пророче,
І кличе до Небесних Втіх...

Людину Бог створив як сина,
Тому усім нам Він Отець, —
Тому я Божая дитіна,
Тому Господь — то мій Творець!...

**

Людіна — Образ і Подоба
Своєго Господа Творця, —
Вона тим світові оздоба,
І син Небесного Отця!

Людіна — то Подоба Божа,
Вона в пошані мусить бути,
Вона в природі як госпожа,
Й велична в світі в неї путь!...

Людіні треба довіряти, —
Подоба ж Господа вона:
Бо нас одна зродила мати, —
Адáма Прáотця жона!

Постійно думай про Людину
Самé лиш добре та хороше,
І ніяк нікóли й на хвилину
При цьому не зважай на гроші!

Натхненне слово.

Там дише Дух Святий, де хоче,
І дише там, де ревно просять,
І Слово шле Своє Пророче,
Де Бога в чистім серці носять...

Із Неба Дух у душу схόдить,
І тихим голубом вітає, —
І натхненне творче Слово рóдить,
Якому рівного немає!...

Мій Творець.

Чого душа моя до Неба,
Немов та квітка до роси,
Орлом все тягнеться до Тебе,
Джерéла Творчости й Краси?

На Власний Образ і Подобу
Створив Ти в вічності мене, —
Тому в душі Твою Оздóбу
Ношу, як Сонечко яснé!...

Тому душа до Тебе лине,
Немов дитина до отця, —
Мое горіння це єдине:
Пізнати Бога і Творця!...

4.

БОГ — ОПІКУН ЛЮДИНИ Й СВІТУ.

Бог світ створив, і ним керує,
І Ласку людям подає:
Коли прошоу чого, почує
Й дає потрібне все мое!...

Господь для лідства Батько
Рідний,
О піка світові — то Він,
До Нього лине кожен бідний,
І хто у горі — в Небо гін.

Господь життя твоє чатує
І помагає у журбі:
Твої прохання Він почує
І допоможе всім тобі!...

Господь над світом всім чувáє,
Й на Небі має Анголій, —
Він помогти їх посилає,
Як щó де трапиться коли.

**

Бог світ не перестав творити,
І твориву кінця нема:
Бог нас навчає в світі жити,
Щоб нас не крила чорна тьма.

Господь Отець — наш Батько
Рідний,

Про все Він дбає без кінця:
І Всéсвіт — твір Його побідний,
І комашиночка оця!...

Господь веде мене за руку,
І я іду з Ним твердо й сміло, —
І Він дає й Свою Науку,
Як Батько, — лáсково і вміло!

Усе від Бога: щастя й горе,
Бо Він Усéсвітом керує, —
В Його Опіці суша й море,
У них Він днює і ночує...

Терпіння завжди вчать людину,
Дають і досвід в світі жити,
До Бога з ними сміло лину,
Йому навчившися служити!...

Терпіння, зв'язане з лицарством,
Породить повнулю людину, —
Вона порве зв'язки з ледарством,
Й чеснотна буде до загину!

Не мов на Господа нікóли,
Що Він тобі не помогає:
Поглянь пильніше но довкола:
Скрізь поміч Божая безкрай!
Господь про світ Свій ревно дбає,
Та ми не бачимо того, —
Його дбанням кінця немає,
У всьому ж слід чудес Його!...

Моя Покрова.

Один Господь моя Покрів,
Захиста вірна й Охорона, —
Й Оселя Вічна готова
Усім в просторах Його Лона!

На Нього вся моя надія,
На Нього вірні сподівання,
І з Ним моя спасенна мрія
До ночі пізньої від рання!

Господь моя всетворча Сила,
Це Він дає мені Науку, —
Його Десніця орлокрила
Одна веде мене за руку!...

5.

РОДИНА.

Христос благословив Родину,
Щоб чесно й совісно жила:
Батькам виховувати дитину,
І завжди берегти від зла!

Моя дитино люба й мила,
Кохай найперше татка й маму, —
Ї зростуть у тебе брлі крила,
І не впадеши в лукаву яму!

Хто батька-матір не шанує,
Той не шанує й сам себе, —
Він Слова Божого не чує,
І власну Совість загребе!

Немає друга понад брата,
І дружки над сестру нема, —
Без них убога й рідна хата,
Немов би пустка та німа!...

**

Життя основа — це Родина,
Родина — Церква це Мала, —
У ній навчається дитина,
І зберігається від зла.

В Родині перші — бáтько й мати,
І їм належить шáна повна:
Їх треба широко поважати,
Й Родина станеться любовна!

Ваш бáтько й мати — це основа
Всієї Вашої Родини:
Домашня Церква це Христова
Аж до могили щохвилини!

Шануй батька, шануй матір,
Шануй всю Родину, —
І не станеш сиротою
Ані на хвилину!

Мій сину й донечко кохана,
Любіте бáтька й матір ви, —
Навчіться цього ще від рана,
Й спадé вам клопіт з голови!

Хто батька й матір поважає,
Той до могили щастя має,
Біди і горя він не знає,
І все в Родині розцвітає!

Хто хворих батьків забуває,
Того забувають і люди:
Пошани собі той не має,
Й Совість гризе його всюди...

Люби свого батька і матір свою,
Й тобі добре житиметься на землі:
Не будеш самотній в життєвім бою,
І ти не загинеш у чорній імлі!

**

Як батька син не поважає,
А маму доня не шанує, —
Такий син доленьки не має,
Та ѹ доня щастя не скуштує...

В своїм житті забудеш все,
Та не забудеш матір рідну:
Про неї спогад принесе
Святу Молитву, теплу й гідну!...

Найперше бáтькове завдання, —
Створить чеснотливу Родину:
Звершить найкращі побажання, —
З дитини викохать Людину.

В покорі слухай батька й маму,
Ї твоє життя щасливим буде, —
І переможеш всяку таму,
І шанувати будуть люди!

Плідна в Родині Рідна Мова,
Як чорнозем той для пшениці, —
Без неї Нації готова
Зла смерть, як без води криниці.

П'яний ця нищить власне тіло,
Ї руйнує всю свою Родину,
І це він чинить п'яно-сміло,
І всіх провадить до загину!...

**

Мої батьки.

Моя мама — як сонечко красне,
Як лагідна травиця шовкова,
Краса мами повіки не згасне,
Бо мамуся — зоря вечороба!...

А мій татко — гнучка осокоба,
Не боїться ні вітру, ні бурі, —
Він родині стале́ва підпóра
У часи лихоліття похмурі...

Моя мама.

Мене мамуся ніжно любить,
І кріпко ї я ї люблю, —
Вона пригорне й приголубить
Дитину рідну свою!...

Немає Мами, як у мене,
На світі всім вона одна:
“Мамусю люба, рідна Нене,
Моя ти Зіронька йснá!”...

Моя мамуся.

У мене мамуся —
Пахуча як рожа,
Ї я Богу молюся:
“Спаси її, Боже!”

Мамуся у мене
Як сонечко ясне:
Люблю тебе, Нене,
Як щастя невгáсне!...

М а м и н і р у ц і.

Кохана доню, любий сину,
Цілуй частіше маму в руку, —
І знайдеш в ній собі єдину
В життя найкращу науку!

Ота рука тебе зродила,
І та рука тримає в світі, —
Вона зростіть орлині крила
Й зимою чутися як в літі!

І найсолодші в мами руці,
Вони взялі тебе в опіку, —
Щоб з ними впарі, з ними в злуці
Щасливим бути аж довіку!

Б а т ь к о й с и н .

Господь не страх, але пошана,
Гаряча бáтьківська Любов, —
Тому, як рідний син, від рана
Їому служити будь готов!

Хто з Господом з'єднавсь всеціло,
І повно злився з Ним в одне,
Той з Ним живе, як з Бáтьком сміло
Дитя слухнýне та яснé!

Такому Бог — все Бáтько рідний,
Для всіх улюблений Отець, —
А ти Їому синочок гідний,
Бо всім відвічний Він Творець!

Тому Господь несе Опіку,
Як Батько люблячий тобі,
Ї ти рідний син Йому довіку,
Й щасливий будеш і в журбі!...

Моє сонечко ясне.

Не сонце сходить за горами
Ї на землю сиплеťся проміння, —
То бачу — райський усміх мами
Цвіте, як рожа та весіння!...

Ой то не лéгіт на озерці
Тихéнькі хвилі обіймає, —
Розмова мамина то в серці,
Як щастя юнеє безкрає!...

То не весéлка кольорóва
Уранці грається в промінні, —
Краса то мамина шовкова,
Як квіти в сónячнім горінні!

То не весéлка в полі грає
Ї всіма кольорами блищить, —
То ласка мамина безкрай
У серці нашему бринить!...

Ой то не сонечко незгасне
Теплом-вогнем на землю б'є, —
То личко мамине прекрасне
Ллє щастя в серденько твоє!...

Нікóли мами не забуду,
Увесь вік буду пам'ятати, —
Про неї думка в мене всюду:
Правдиве щастя — Рідна Мати!...

Сирітка.

Ой, тяжко жити сиротою,
Не чути голосу мамусі, —
Зате повік Господь з тобою,
І помагає в завірюсі!

А хто сирітку ображає,
Той ображає власну маму, —
Той в Бога помочі не має,
Й спіткнеться скоро в пастку-яму...

Ой, то не зіронька додолу
На землю з Неба позирає, —
Померла мати доню кволу
В шовкові шати зодягає!...

Молитва доброї дитини.

Молюся до Тебе, мій Боже,
За тата і маму благаю:
Життя подаруй їм погоже
Й дорогу спрямовуй до Рáю!...

Подай днів щасливих багато,
Пошли їм здоров'я міцного:
До ста літ і мама, і тато,
Живуть хай в Опіці Святого!...

Бо мама — це сонечко юсне,
А татко — підвалина хати,
Ї як сонце повіки не згасне,
Не згаснуть мені татко й мати!...

Родина.

Міцна Родина тільки та,
Коли Господь її основа:
Любов, і мир, і чеснота
Для неї Дáри Бога Слова!

Братéрський спóкій у Родині —
Немов повітря для життя,
Любов — як ті волошки сині —
Красá родинного буття!

Батькí — підвалина Родини,
І горе їй, як їх не стане:
З тієї тяжкої години
Минеться все твоє кохане!...

В житті щасливому Родина —
Це Церква Божая Малá, —
І ми всі дбаймо про єдине:
Щоб Церква квіткою цвіла!...

6.

МОЛИТВА.

Молитва родить нам чесноти,
А Дух Святий приносить Да́ри, —
Вони нас криють від темно́ти,
І знешкодливлюють удáри...

Уранці й ввечері молися,
І дякуй Богові за все, —
Молися ревно, не лінися:
Молитва щастя принесе!

Молитва заспокоїть серце
І змучену злагóдить душу, —
Як лéгіт нíжний на озерце,
Як холодок на спеку-сушу!

Молитва рятує людину
При кожнім нещасті та горі, —
Я з нею до Господа лину
В Оселі Його неозóрі.

**

Як сум гризе тебе й кусає,
І праця падає із рук,
Коли спокою вже немає
І серце рветься з лютих мук, —

Палкú Молитву Господéві
Душею щирою складай,
Віддай себе до рук Творцеві, —
І зникне лютий сум украй!...

Молитва тепла в тебе в серці,
Як та пахкá тройнда-рожа, —
Вона як вітрик на озерці,
Як сонце ранішнє погожа!

Як ти молитися не можеш,
То хоч згадай Отця собі, —
І вже і цим ти переможеш
Біду в життєвій боротьбі!...

**

Молитва.

Живнá Молитва для людýни,
Немов для квітоньки роса, —
Коли із серця тихо лине
В відкриті Божі Небеса!...

Як тихий дощик на пустелю
Її оживлює й кріпить,
Отак Молитва твóрить скелю
З душі твоєї й серця вмить!...

Веде Молитва нас Угóру
Й розмáєм пахне, як весна,
І душу спраглу неозóру
Добром окбрмлює вона!...

Молитва з Господом єднає,
В душі від неї — тихий Рай,
Молитва — щастя нам безкрає,
Як з серця ллеться через край!...

Коли нема душі спокою.

Якщо сумуєш, милий брате,
Й нема душі твоїй спокію, —
Рятуйсь Молитвою Святою,
І щастя матимеш багате!...

Впади навколошкі в благанні
І розкажи усе Творцеві, —
І сльози — роси на світанні —
Зволожать Ласку Господеві...

І радість сонечком прилине,
І серце Богом затріпоче,
І Піснопіння соколине
Линé із серця, як Пророче...

Насонна Молитва.

Ніколи я не ляжу спати,
Не склавши Богові Молитви, —
Мене укриє Він, як мати,
І сил помножить до гонйтви!

Родюча Богові Молитва,
Як та роса порання в літі, —
Тож не страшна життейська битва,
І не злякають злобні сіті!...

Молитва за батьків моїх.

Помилуй Батьків моїх, Боже,
Пошли їм здоров'я міцнé, —
Правиця Твоя допоможе —
Й життя їхнє буде яснé!

Подай їм щасливої долі,
Життя довголітнє подай,
Нехай оминають їх болі,
Хай вічно їм світиться Рай!

Коли ж їхня старість настане,
Хай радісна буде вона, —
Життя їх хай буде кохане,
Як щедра та осінь яснá!

Помилуй Батьків моїх, Боже,
Пошли їм здоров'я міцне, —
Правиця Твоя допоможе —
Й життя їхнє буде яснé!

7.

БЕЗ БОГА ЖИТЬ НЕ МОЖНА.

Із ким іти? Іди із Богом,
Як Церква нас про це навчає, —
Бо навіть під своїм порогом
Без Бога Спасіння немає!

Немає більшого над Бога,
Нема сильнішого від Нього, —
Тому Господня путь-дорога
Веде в Палати Трисвятого!

Мій розум не пізнáє Бога,
Проте душа і серце з Ним, —
Вони пізнати Його дорога,
Як про вогонь посвідчить дим.

Господь — це корінь для людини,
Це головна її основа, —
Вона без Нього всхоне й згине,
Як без дощу суха діброва!...

Ніколи не цурайся Бога,
То й Він про тебе не забуде, —
Оце найкраща путь-дорога,
Щоб в щасті проживали люди!

Хто просить Господа до себе,
Щоб Він прийшов і оселівся,
То Він і злине Духом з Неба,
І вчинить так, як ти молився.

Без Бога жити світ не може,
Як поле й добре без роси,
А з Господом усе погоже,
Все повне пáху та Красí!...

Щасливо жити в світі можна,
Коли ти з Господом живеш, —
Тому́ нехай Людýна кожна
Подумає: Із ким ідеш?...

I Бог Господь створив Людýну
Щоб чесно в світі з Ним жила,
Без Нього ж не була й хвилину,
I всякого цуралась зла!

Хто з Господом живе в л ю б о в і,
То він щасливий чоловік:
Всі Ласки Божїї готові
Йому на ввесь життєвий вік!...

Госпóдь хай буде все з тобою,
Немов при квітці та роса, —
Й в житті ти вийдеш чесно з бою
I не кусатиме оса!...

**

Як ми відкриєм своє серце
I просим Духа увійти, —
Він входить враз, немов в озерце,
Щоб пристановище знайти!...

Душею й серцем ясно чую,
Що Бог постійно у мені,
Ї Молитву хвáльну Святую
Їому возношу по всі дні!

Господь постійно в мене в серці,
Як справді я Його чекаю:
Як тихий лéгіт на озерці,
Мене Він лáгіднить безкраю...

**

Усі працюємо для Бога, —
І школи всі, і шпиталі, —
Несем народу допомогу,
Ї лагóдимо його жалі!

Роби, людíно, все, що Боже,
І виповняй Його Завіта:
Господь у всьому допоможе,
Як та роса на вонні квіти!

Як лист спадає восени
І сиротіє деревина, —
Отак безбожний губить сни,
І сам стається зла личина...

Не вір безбожному на слово,
Бо в нього Совісти немає:
Що він не скаже — все половати,
Саме дурýсвітство безкрай!

**

Як робиш ти, то стільки й маєш,
Бо за роботою і вріодить:
Коли ти Бога не шукаєш,
То й Він до тебе не приходить...

Людино, — ти ні щó без Бога,
Без Господа — порожня путь, —
Самітній не дійдé й порога,
Без помочі тобі не бутъ!...

У світі кожна та Людина
Живе щасливо та спокійно,
Як буде Богові за сина,
Як жити буде богобійно!

Бог від біди міцна Заслона,
В недузі всім цілющі ліки,
Він Лікар наш і Оборона
Тепер, і завжди і навіки!

Коли лежиш в тяжкій недузі,
То пам'ятай про Бога все:
Як ти із Ним в міцнім супрúзі,
То Він здоров'я принесе!...

8.

СОВІСТЬ — ОКО БОЖЕ В ЛЮДИНІ.

А С о в і с т ь людська — Боже
Що нам освітлює життя: [Око,
У душу дивиться глибоко
Й тобі покаже каяття!

Людйна в серці С о в і с т ь має,
Як Око Господа Отця, —
Вона учінки доглядає
Супроти Вішнього Творця.

Бо Совість—це суддя немільний,
Осудить злі твої діла, —
Чи бідний ти, чи в світі сильний, —
Тобі покаже корінь Зла!...

Сумління людське — око Боже,
Суддя твоїх учинків вірний:
Воно неправду переможе,
Як свідок Правді лиш покірний!

Як ти зробив щось недушевне,
То зараз Совісти спитайся:
Вона дасть відповідь напевне,
І ти на неї покладайся!

**

Це слово матері моєї.

Ти все навчаєш, мамцю мила,
Що Совість Божа чи Сумління, —
Вона в мені Господня Сила,
Яка провадить до Спасіння!...

“Вважай на Совість, рідний сину,
Це слово матері твоєї, —
Всім серцем в кожну хвилину
Невпинно прислухайся до неї!...

Як сонце землю оживляє,
Так живить Совість чоловіка, —
Без Совісти життя немає,
Без неї кожен — як каліка!...

Коли без Совісти людина,
Вона без Бога, без Закону, —
Вона як всохла деревина:
Без листя й плоду аж до згону!”...

ХТО КАЄТЬСЯ, ТОМУ БОГ ПРОЩАЄ.

Госпόдь, як Бáтько, все
прощає,
Коли хто кáється в грíхах,
Їого Добро — Добро безкрає,
Бо Бог — саме Добро, не страх...

Добро,—що ближньому поможе,
А що на шкоду — Зло і грíх,
І вірим: Правда переможе,
І Бог від Зла рятує всіх!

Бог прощає незмірно багато,
Але треба просити Їого, —
Помолися ж до Нього завзято,
І Він дасть з Милосердя Свого!

У світі жити й не грішити —
Таке людині неможливе, —
Але як з Богом будеш жити,
То будеш завсіди щасливий!

Поспішаю.

До Тебе, Боже, поспішаю,
Тобі всю душу віддаю:
Свої провини ясно знаю, —
Й здаюсь на Ласку я Твою!...

А Бог Отцем спішить до мене
І прощає Батьком все мені:
І ясніє вмент життя шалене,
І настають чеснотні дні!...

До Господа я поспішаю,
А Він Спасіння вже несе, —
І чую пáхощí із Раю,
І забуваю чорне все!

Як провинишся.

Як провинишся, брате, в чому,
В покорі зараз же покайся, —
Покайся Богу Трисвятому
І в Совісти посповідайся!...

Молись, аж Совість скаже:
“дóсить”
І в серці ясно вчуєш спóкій, —
І Дух Святий тебе оробсить,
Й провину прóстить Многоокий...

Провину мусиш зрозуміти,
Щоб більш такого не чинить. —
Й склади для Совісти обіти:
У Правді Божій далі житъ!...

10.

НАЙБІЛЬШИЙ МАЄТОК — ТО ДРУЗІ.

Люби товариша як брата,
І пильний йому допомогти,
І спокійна буде в тебе хата,
І щасливий зáвжди будеш ти!

Наш миливий друг, сердечний друг
В біді постійно обороñить, —
Один однóму до послуг,
В потребі й сльози щирі зróнить...

Правдивий друг з тобою буде
І в радості і в злій печалі, —
Тебе бороñить він повсюди,
І з тобою дíлить сум та жалі...

Як друг твій попався у горе,
Конечно йому поможи:
З тобою він все перебóре,
Як друг ти йому послужи!

Правдивий товариш для тебе —
То справжній маєток і щастя,
Їого тобі зáвжди потреба,
І зáвжди тобі він придається.

Шануй чуття своєго друга,
Щоб бачив він твою пошану, —
Твоя ж найменшая наруга
Сприйнята буде за догану...

Люби своєго друга,
Немов себе самого,
Ї душа твоя, супруга,
Не житиме убого!

Як хочеш мати друзів вірних,
То сам будь вірний для них всіх,
А друзів тих високомірних
Світ оминає, як той гріх...

Постійно легче працювати,
Як ти працюєш з вірним другом, —
Тому старайся друзів мати
Чи ти у школі, чи із плугом!

11.

ПРАЦЯ — ТО ЦІЛЬ І ОСНОВА НАШОГО ЖИТТЯ.

Хто працю чесно виповняє,
Той служить вірно Господéві:
Він задоволення зазнає,
І будуть дні його рожеві!

Як чесний ти в своїй роботі —
Бо праця чесна — ціль життя, —
Не будеш сам в тяжкій скорботі
Під час лихого розп'яття!...

Поглянь на бджóлу, рідний
брате:

На праці день увесь вона, —
Тому життя її багате,
І доля вся її яснá!

Що більше будеш працювати,
То більше й Бог тобі поможе,
І будуть люди поважати
Усе життя твоє погоже!

Що мусиш ти зробить сьогодні,
Того на завтра не клади:
Не будуть дітоньки голодні,
І ти не знатимеш біди!

Зроби сьогодні всю роботу,
Яку повинен ти зробить, —
Бо маєш іншу турботу
На кожен день, на кожну мить!

Вставай охоче рано вранці,
Кладися завжди пізно спати,
І ходить не будеш в рваній дранці,
В пошані будеш та багатий.

Роби, що можеш сам зробити,
І на іншого не покладай, —
І будеш ти в спокої жити,
Ї твоїм розладдям прийде край!

Не бійсь важкого взяти на себе,
Коли ти з Господом упарі:
Тобі прилине поміч з Неба,
Як в юності завзяття ярі!

Працюй, і все вперед іди,
Як все вперед летять соколи,
Свій зáдум до кінця веди,
І праці не спиняй ніколи!

На праці.

На праці я ввесь день від ранку:
Встаю із сонечком ясним,
Орю і сію милу ланку
Укупі з Богом Пресвятым.

Мені так любо працювати,
Бо Бог же сили подає, —
І все щасливе біля хати,
І все тут, Господи, Твоє!

Невпинно цілий день працюю,
Немов трудяща та бджола, —
Утоми жодної не чую,
І праця береже від Зла!...

12.

ЯК ЖИТИ В СВІТІ.

Будь завжди щирим і любовним,
То й легко житимеш на світі,
І з серцем чистим, Правди повним,
Не попадеш в ворожі сіті!

Конечно здержуйсь на словах,
Бо слово может легко вбити, —
Недобре слово родить страх,
Яким не треба надужити!...

Як ти говориш з ким-то будь,
То говори поважно й чесно:
Нікого словом не огудь,
І всім висловлюйся приємно!

Говориш ти — вважай на слово,
Щоб не обрэзити ним брата,
Бо лихо тим уже готово,
Й біда назад не буде взята!...

Хай буде слово все ласкаве,
І тепле все, і все веселе,
І будеш жити без обави,
Бо добре спить, хто вміло стеле.

А злого не кажи на брата,
Бо він же брат таки тобі, —
І буде чесна твоя хата,
І витривала в боротьбі!

Промова злого — як шипшина,
Як дика рожа з колючками,
Промова ж доброго — калина,
Рясна калина китичками.

**

Відвідай хворого конечно,
Як він страждає в шпиталі,
Придбаєш друга тим безпечно,
Як приймеш всі його жалі!...

Недужого своєго брата
Відвідай конче у недузі, —
І звеселиться його хата,
І жити будеш з ним в супрӯзі!

Відвідуй хворих в шпиталі,
Бо й сам лежатимеш у ньому:
Почуй недужого жалі
І облегчи йому утому!

Хто не тримає слово дане,
Того не поважають люди, —
І все Святе, і все кохане
Для нього не в пошані всюди...

Як ти прирік людині слово,
Конечно виконай його, —
Хай своєчасно все готово,
І щоб не бráкнуло чого!...

Правдивий будь, ѿ держіся слова,
І виконай, що обіцяв, —
Свята це Заповідь Христова,
Яку Він світові подав!...

**

Всіх стáрших треба шанувати
І конче слухатися їх:
Вони для нас — як рідна мати,
А непошана їх — то гріх!

Конечно встань, мій милив брате,
Як старший стане при тобі:
Ї на шану будеш ти багатий,
Ї не будеш сам в своїй журбі.

Найбільший ворог для людини —
Це власна гордість та пихá, —
Вони доводять до загину,
І доля їхня все лиха!...

Коли ти брату спомагаєш,
То в душу ллєш собі спокóю, —
Відраду чисту в серці маєш,
Бо зáвжди Дух Святий з тобою!...

Рятуймо кожную людину,
Коли вона в біді й журбі, —
Вона в тяжку твою годину
Поможе з радістю й Тобі!

Як хоче миру брат з тобою,
То погодися з ним на все:
Бо всякий спóкій кращий бою,
Він щастя й радість принесе!

Не гнівайсь на брата своого,
Бо гнів до недолі провадить, —
Нікому не зич чого злого,
І хай тебе заздрість не нáдить!

Говори зáвжди істину, брате,
Говори тільки Правду одну, —
І життя твоє буде багате
На пошану правдиву й ясну!

Найгірше в світі — це незгода,
Коли ненáвидить брат брата, —
Вона загуба для народу,
При нíй земля своя розп'ята!...

**

Не зич того своєму брату,
Чого не зýчиш ти собі, —
І душу будеш мать завзяту,
І не схитнéшся в боротьбі!

Хто зраджує брату своїому,
Той зраджує й Богу Святому, —
Згадається конче ця зрада,
Згадається силами áда!

Шануйся сам, тодí і люди
Постійно будуть шанувати,
І будеш милив ти повсюди,
Й тебе прийматимуть, як мати!

Дивись на кожную людину,
Як вдома дивишся на брата,
І будь готовий щохвилини
Допомогти юому завзято!

П'яний ця розум пропиває
І тратить всю свою пошану:
В житті повбóження не має,
В Родині має лиш догану...

А що ж то ща с т я? Вірні друзі,
Розумна й вірная дружина,
І праця з Господом в супрузі,
І бáтьку віддана дитина!

**

Смиренним будь, мій рідний
І кожну поважай людину, — [брате,
Й життя своє, на мир багате,
Передасій в спокóї сину...

Любімо всі один однóго,
І буде спóкій на землі,
І ми досягнемо Святого,
І Світло з'явиться і в млі!

Усім служи, усім вклоніться,
Усіх вважай собі за брата,
За всіх недужих пожурися,
Усім відкрита твоя хата, —

То довго будеш в світі жити,
Бо легко буде працювати,
І на пошану станеш ситий,
Немов при дітях рідна мати...

Нікóли брата не суди,
Бо й сам під суд попасті можеш:
До Правди й Волі зáвжди йди,
І Зло на світі переможеш!

Чого не знаєш — не кажи,
А краще всього — помовчáти:
І не порóдиш зайво лжі,
Бо людська лжа — безчестя мати!...

Коли в тебе в душі тільки чесне,
А неправди й крапліни нема, —
Все чеснотне у тебе воскресне,
Хоч круг тебе сама буде тьма!...

Не плюй на землю ти ніколи,
Вона ж бо наша рідна мати:
Із неї все живе довкóла,
У неї ж підеш ѹ спочивати!...

Коли твій брат біди зазнáє,
Спіши до нього й поможи:
Як в тебе помочі немає,
Хоч слово тепле прокажи!...

Як не поможеш ти людіні,
То помочі й тобі не буде:
Допомагай і завжди й нині,
Тоді й тобі поможуть люди!

**

Лагідний будь.

Що вищий ти у світі станом,
І коли значнá у тебе сила, —
Лагідний будь, як легіт ланом,
Як у гостині мати мила!...

Нічим ніколи не гордися,
І не сідай повище брата, —
В одежу скромности вберися,
Як у садку пахуча м'ята!...

Шануй людину.

Шануй по-божому людіну,
З якою хочеш в дружбі буть, —
Її не зраджуй й на хвилину,
Й тобі щаслива буде путь!

Умій людіну шанувати,
Умій душевно полюбіть, —
І стане друг тобі як мати,
Й тебе не кине ні на мить!

Коли впадé людіна в горе,
Спішися перший помогти, —
Й вона негоду перебóре,
Й навіки друга маєш ти!...

Люби усіх.

Люби усіх, як любиш брата,
Як діточок кохає мати,
Люби усіх, як любиш тата,
Й досягнеш Рáйської Палати!...

І буде Бог тебе любити,
Й тебе кохáтимуть і люди, —
І сотню років будеш жити,
Й тобі пошана буде всюди!...

Як батька й маму люблять діти,
Найбільше щастя це людіні,
Й вони запахнуть, як ті квіти,
Як ті ясні волóшки сині!...

13.

ЦЕРКВА БОЖА.

На цьому світі Ц е р к в а Божа
Про Господа навчає все:
Що Він для Всéсвіту Сторóжа,
Й Опíку світові несе!

Господь у Церкві пробуває,
Й Молýтви щирі чує там, —
Про всі потреби наші знає,
Й дає усе, що треба нам.

А Церква в нас Свята С о б ó р н а,
Усі ми в нíй — од на сім'я, —
Вона як Мати всіх пригорне,
За всіх Молитва і твоя!

Соборна — спільна, в нíй бо люди
Душевно моляться за всіх:
Рятуєм ближнього з облуди,
Бо горде себелюбство — грíх!

I Церква наша славна здавна,
Вона як Мати всіх пригорне,
Святая Церква Православна,
Апóстольська, Одна, Собóрна!

А Церква — школа вíковічна,
Навчає Правди нас усіх:
Вона як меч той обосíчний,
Вартує кожен людський грíх!...

Бо Церква — наша вища школа,
Яка про Правду всіх навчає:
Не забуває нас ніколи,
І всі потреби наші знає!

Як ти до Церкви не вчащаєш,
То ти будяк, а не Людина:
Закону Божого не знаєш,
І не навчйш його і сина!...

Як ти до Церкви не вчащаєш,
То ти як нива без роси:
В собі ти Совісти не маєш,
Основи Божої Красі!...

Церква нас жити навчає,
Церква — це мудрість дідів,
В Церкві навчання безкрає,
Зібране тут від віків!

І Церква — основа держави,
Підвалина вічна народу, —
Веде його певно до слави
І сіє підстави свободи!

**

Ми всі шануєм Божі Свята,
Й до Церкви любимо ходить:
Берем за руку маму-тата —
Й до Церкви лінено умить.

Щоб Бога повно вшанувати
Й Йому віддатися усім, —
У нас на це спочинки-Свята,
І ми ідемо в Божий Дім!

Неділя.

Неділя тижню господиня,
Й лямпадки блýмають червоні,
У всьому чується Святиня,
Немов у Господа на лоні...

В Неділю чиним лиш Чеснотне,
Неділя тільки Господéві,
Нехай забудеться скорботне,
Як недолáдне цьому дневі!

Свята Неділя — вся для Бога,
Нехай душа в цей день співає,
Вона Сумлінню осторога, —
В Неділю Совість визріває!...

В Неділю пíдемо до Храму,
А там із Господом розмова, —
І в хмарах вóнних фіміяму
Стає душі твоїй Обнова!...

Церква.

Церква — культури основа,
Підстава живого життя,
Зáповідь це Бога Слова
Для зéмного всього буття!

В Церкві єднáємось з Богом,
І в Нíй Він освячує нас,
В Нíй же Небесним Чертóгом
Народ від загибелі спас!

Свята Церква — як рідная мати.

Церква сіє науку між люди,
Як орач сіє зерно на полі, —
І виростає Правда повсюди,
Правда Божа, Братерство та Воля!

Свята Церква, як рідная мати,
Кличе всіх під Свої теплі крила,
Кличе всіх, щоб від Зла рятувати,
Щоб нам виросла ангольська сила!

Церква Божа нас кличе до Себе,
Щоб подати нам щастя й спасіння,
Вона проста дорога до Неба
І правдіве джерело уміння!

До Церкви!

Летить бджола на вонні квіти
І спрагло п'є живущий сік, —
Отак і ми, Христові діти,
Г'емо від Церкви Божий лік!...

Як бистрі спрагнені ті лані
Щосили мчаться до води, —
Отак і ти, Христу в пошані,
До Церкви Божої ідй!...

У Церкві пий Словá Христові,
Ї Його Закон спасéнний пий, —
Життя бо Вічне в Його Слові,
Ї Союз із Церквою Святий!...

14.

НАЙПЕРШЕ ТАЇНСТВО — ПРИЧАСТЯ.

У Церкві є й Святе Причастя,
Найголовніший Божий Дар, —
Воно найбільше наше щастя,
Воно у серці нам Вівтар!...

Причастя, першої Святині,
Частіше треба нам приймати:
Найбільше Таїнство Людині, ,
Найперша в ней Благодать!...

Якщо душею прагнеш щастя,
А серце лине до спокію, —
Прийми спасеного Причастя
І буде мир Святий з тобою!...

Перша Сповідь і Причастя.

Узвітра, сину мій, Причестя
І Співідь першая твоя:
В житті твоїм найбільше щастя,
Найбільша радість і моя!...

Господь Святий увійде в тёбе,
І тебé освятить на буття,
Покаже путь Свою до Неба
На все твоє людське життя!

І станеш Богові за сина
Від цього часу до кінця:
Це путь твоя Свята й єдина,
Яка провадить до Отця!

У всім покайся Господéві,
Він Батьком простить тобі все, —
І сили дасть тобі сталеві,
Й Причастя Святість принесé!...

Основа людини.

Узвітра приймú я Причастя,
Й душа моя спрагло чекає
Своєго найвищого щастя, —
Поéднання з Богом безкрає!...

Сподоблюсь Христового Тіла,
Й душа стане донею Бога, —
Немов та голубонька біла
Полине в Блажéнство Чертога!...

Святеє Причастя — основа
Всієї істоти людйни:
В обійми до Вічного Слова
Душа моя пташкою лине!...

Привívка дає деревйні
Глибоку суттєву обнову, —
Причастя приносить людйні
Спасéнну істоту Христову...

Причастя — поєднання з Христом.

Я взвітра Причастя приймаю
І зіллюся з Ісусом Христом,
І звуки бринітимуть Рáю,
Як ліки від зéмних утом!...

Я взвітра приймаю Причастя,
І в душі заспіває весна, —
Моє це надзóряне Щастя,
Моя це Деннíця ясна!...

Причастя мене поєднає
Із Хором Небесним Святым,
Де смерті і тління немає,
Вони там зникають, як дим...

15.

ІКОНИ-ОБРАЗИ.

Малюєм Бога й на Ікони
(Христос був Бог і Чоловік!), —
І їм несем життєйські стони,
Щоб Бог послав цілющий лік.

Але Ікони — це не Бóги, —
Це лише малюнки із Святих:
Вони дають усім спромоги
Святі ділá згадати тих.

Тому й у мене всі кімнати
Ікони мають на стіні, —
І я навчаюсь шанувати
Життя й ділá Святих плідні!

Мені Ікона нагадає
Частіше думати про Творця, —
Й до Бога розум направляє
Мала Іконочка оця...

В Неділю світимо й лямпáдки,
Й вони горять в цей день для
Бога, —

Душі спасені це пригáдки
Й перед недобрим осторога!

Носи Хреста ти на собі,
І згадуй зáвсíди про Бога, —
І буде вічна Осторóга,
І переможеш в боротьбі!

16.

РІДНА МОВА.

Найбільша наша сила.

Найбільша наша сила,
Це наша Рідна Мова:
Вона нам мати мила,
Народові основа!
І поки мова в силі,
Живе міцна держава,
І ми їй діти милі,
Й вона вся наша слава!
Любімо ж Рідну Мову,
Як матір нашу Рідну:
Поставим тим будову
На долю всепобідну!

Голос Господній.

Глаголе Вишній, Рідна Мово,
Ти серце і душа народу,
Ти споконвічне Боже Слово,
Що всіх освічує в рід з роду!

Ти вічний Голос нам Господній,
Ти Пісня Райська Херувима,
Ти Дзвін величний Великобудній,
Стіна Святині незборима!

Ти Духа Божого краплина,
Велична наша Рідна Мова:
Душі троянда ти єдина,
Лелія сérцю Бога-Слова!

Душа народу.

Сонет.

Душа нарóду -- Рідна Мова,
Й всьому живому — рідна мати,
Найперша Нації основа,
Ясні людського серця шати!

Предвічний воїн Бога-Слова
З Небес нарóдові на чати,
Рука мамусина шовкова
Спокóю з нею заживати!

У нíй розради всім безодня,
Як квітці ранішня роса,
Вона троянда всенарóдня,
Усім надзóряна Красá,
Вона всім Пісня Великодня,
Що вáбить серце в Небесá!

Серця Божого краплина.

Глагóле Божий незабутній,
Предвічна наша Рідна Мова, —
В розвої ти двигун могутній,
Для серця людського Бог-Слово!

Зближає з Небом Мова Рідна,
Що з пелюшóк навчила мати:
У нíй надзбряність погідна
І спóкій бáтьківської хати!

Людíна тільки в Рідній Мові
Стає Людíною довíку:
Шляхи постеляться шовкові
І Щастя попливе без лíку!

Із серця Божого краплина,
Міцна, як сталь ти, Мово Рідна,
Тобою вищиться Людíна
Й вперед іде в житті побідна!

Тернистим шляхом.

Творилась віки Українськая мова
І потом, і кров'ю нарóду,
Як дар найсвятіший від Вічного Слова
На зоряне щастя і згоду.

А ворог лукавий все клав перешкоди,
Все ставив розвóєві тáми, —
Позбавив він Слово плідної свободи
І сіяв незгоду між нами.

Та вільної рíчки не спýнять тирáни,
І мчить вона, чиста й весела, —
Зламала кайдáни, загоїла рани,
І спала із Слова омéла!

А Рідная Мова, як сонце пречиста,
Як перли ясні та коштовні,
Велічно всміхнулась разками намиста,
Зійшла нам, як місяць у пòвні!

Віками горіли полум'яні горна,
Народ чатував при ковалі, —
Ї скувалася Мова, державна й соборна,
В шоломі з крицевої сталі!

І доки бринітиме Рідная Мова
У творчім розвої та в силі,
Ростімемо нам доля, трава мов шовкова,
Мов наші пісні орлокрилі!...

17.

ЛЮБІМО УКРАЇНУ!

Над усе полюбім Україну!

Над усе полюбім Україну,
Над усе полюбім Рідний Край, —
Я за Неї в потребі й загину,
Смерть за Неї — пахучий розмай!...

Не лякаймось за Неї терпіння,
Не лякаймось за Матінку мук, —
Ми доб'ємося Вкраїні Спасіння,
Їй віддаймо останній свій звук!...

Над усе полюбім Україну,
Над усе полюбім свій Народ, —
Наші сили для них до загину,
Не лякаймось в путі перешкод!...

Україна воскресне лише
боротьбою, —
Тож віддаймо за Неї життя:
Любу жертву за Матір допóвнім
собою,
За Вкраїну хоча б розп'яття!...

Служи народу до загину!

Твій Рідний Край — це рідна Мати,
Люби ж, як Матір, Рідний Край!
У ньому жити й помирати —
Це наш солодкий зéмний Рай!

А твій Народ — це рідні браття,
Люби ж, як брата, свій Народ!
Прийми за нього хоч розп'яття
У час недолі й непогод!...

Народ і мила Батьківщýна —
Це зéмне щастя наше все,
Земля твоя — вона єдина
Солодкий спóкій принесé!...

Служи ж Народу до загину,
І Краю Рідному служи,
Служи їм віддано й без впину,
За них життя своє зложи!...

Немає ліпшого, як Мати,
До неї наша вся любов, —
Люби ж за Рідний Край страждати,
За нього лити піт і кров!...

Мое щастя.

Нікóли, моя Рідна Мати,
Тебе не забути, Україно, —
В душі моїй бúдеш палáти
Навíки вíків до загину!...

Як в Небі те сонечко красне,
Як зірка ясна й мерехтлива, —
Так в серці моїм не погасне
За Матінку радість щаслива!...

Душа моя повна тобою,
І серце тобою лиш повне, —
За долю твою стать до бóю,
То щастя мое невимóвне!...

Моя любов.

Я взяв своє серце тремткýми руками
Й віддаю поклав Україні до нíг, —
І юна любов розцвілася між нами,
І став я орати її переліг.

Й нікому вже більше не дав я любові,
Бо другого серця кохати не маю, —
І вірним зостанусь, аж дошки соснові
Єдину любов мою спинять безкраю...

До сонця.

Чи бачив ти, брате, як квітка до сонця
Все хилить головку голодну,
І в промінях теплих свого оборонця
Забуде й про нічку холодну?...
І я, мов до Сонця, — все рвуся до Бога,
І прагну тепло Його пити, —
І сяє мені всежиттéва дорога:
Своїй Україні служити!...

Молитва дитини за Україну.

Почуй мене, малу дитину,
Почуй мене, мій Добрий Боже:
Спаси нам Матір Україну,
Пошли життя повік погоже!...

Бо Україна — сонце красне,
Для нас усіх — це рідна мати, —
Вона довіку не погасне,
Все буде сонечком палати!...

18.

ЛЮБЛЮ Я ГОСПОДА НАЙБІЛЬШЕ!

Люблю я Господа душою,
І серцем всім Його люблю,
Й Йому із Церквою Святою
Хвалу приношу, де ступлю!

А рано й ввечері молися
І дякую Богові за все, —
Молися ревно, не лінися:
Молитва щастя принесе!

У нас при Церкві добра школа,
І я люблю туди вчащать, —
Навчає там Отець Микола,
Як треба Бога шанувати!

Господь — мій Бог, і я вже знаю
Про Бога Господа багато:
Він Милосердний до безкраю,
Як наші рідні мама й тато!

Моя наука люба й мила:
Люблю я Господа Отця, —
Мені Він дасть розумні крила
Літати в Небо до Творця!

І все життя я жити буду
В любові вірній разом з Ним:
Повік я Бога не забуду, —
Я завжди з Господом Святым!

Бо жити з Господом — то щастя
Велічне, радісне й яснé,
І через Божеє Причáстя
Все лихо з світу проминé!...

Хто любить Бога й добре знає
Його і Божий світотвíр,
То Дух Святий в нім невгаває,
І Бога чує віщий зір!...

Бог світ створив, аби Людýна
Жила у щасті тільки з Ним, —
Була Йому повік за сина,
А Він їй Бáтеньком яснýм!...

СЛОВНИЧОК ДО ЦЕЇ КНИЖКИ.

Ангол — вісник Божий до людей.

Благий — добрий.

Благодать — Ласка Божа, Дар
Божий.

Блаженний — щасливий у Господа.

Блаженство — щастя Господнє.

Вгору — вверх, переносно — до

Вишний — високий, небесний. [Неба.

Возносити — нести вгору.

Вселenna — увесь світ.

Вонний — пахучий, пахкий.

Всесвіт — увесь світ, Вселenna.

Глагол — слово, мова.

Гонить — життя з перепонами.

Гряди — іди.

Денніця — рання зоря.

Десниця — правиця, права Божа
рука, Сила Божа.

Завіт Старий і Новий. Завіт —
умова людини з Богом, Закон.

Закон — Божа Наука, як належить
жити в світі.

Ікона чи Образ — малюнок Госпо-
да чи Святих Іого. Вклоняємося й
шануємо не саму Ікону, а намальовану
на ній Особу.

Космос — Усесвіт у цілому, Вселenna.

Лáска Бóжа — Благодать Божа,
Дар Божий.

Лéгіт — легкий ніжний вітрець.

Личýна — зла особа.

Лоно — груди.

Мир — спóкій.

Многобóкий — хто все бачить, Бог.

Надíя — Віра, що Господь сповнить
наше прохáння.

Незборýмий — непоборний, непе-
реможний.

Неозóрий — небачений, маловідо-
мий.

Обóження — наближення людини
до Бога.

Омéла — шкідливий наріст на дереві.

Палáта — Божа Оселя, Рай.

Палкýй — гарячий.

Піснопíння — пісня для Господа.

Прáотець — перший отець, Адáм.

Пречýста — найчистіша Діва Марія.

Рай — місце оселення Праведних по
смерті. Слово “Рай” визначає сад.

Рéвно — пильно, палко, щиро, гаряче,
горливо.

Розмáй — пахуче зілля.

Світотвíр — творення всього світу.

Смирénний — тихий, лагідний, по-
кірний, старе — кроткий.

Сотворýти чи створити — вчинити,
зробити, уформувати.

С п а с й — охорони, вибав від біди чи
від гріха.

С п а с і н н я — заслуга людини в Гос-
пода Бога.

С п о в і д ь — виявлення своїх гріхів
перед Господом через Священика.

С у п р є г — пара, поєднання двох в
однє.

Т а м а — перепона.

Т л і н н я — гнилля.

Т р и с в я т й й — Найсвятіший: Бог
Отець, Бог Син і Бог Дух Святий.

Т р о ю н д а — рожа.

У г ó р у — вверх, переносно — до Неба.

У с é с в і т увесь світ, Вселенна, Кос-
мос.

Ф и м і ѿ м — ладан, кадило.

Х е р у в і м — Ангол.

Х р а м — будинок церковний, Церква,
Дім Божий.

Ч á т и — сторожа, охорона, береження.

Ч е с н ó т а — добра якість, чи спасен-
на, старе слово “добродітель”.

Щ е д р и й — нескупий, гóйний.

†

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ БЛАГОЧЕСТИВИХ РОДИН.

Оцією своєю книжкою голосно звертаюся до всіх Українських Родин: перечитайте цю мою Читанку в Родині, перечитайте і раз, і два, і три!

До всіх батьків мое слово-пропозиція: перечитайте цю книжку всі, і не тільки перечитайте самі, але догляньте, щоб її перечитали всі члени Вашої Родини!

А найгарячіше звертаюся до всіх українських матерів: перечитайте цю книжку, перечитайте самі, а також голосно перечитайте і своїм дітям!

Так само гаряче звертаюся до нашої української молоді: перечитайте цю книжку! І не тільки перечитайте, але й запам'ятайте її. Пам'ятайте її так, щоб добре її знали. А головно — розуміли!

Це моя проповідь, це мое Послання до всієї нашої української молоді: вивчіть це Послання, і запам'ятайте його на все своє життя!

Бог і світ — це основа нашого знан-

ня, і я подаю його тут у найпростішій формі, зрозумілій для всіх.

Закликаю всіх батьків — чоловіків і жінок, — читайте цю мою книжку голосно своїм дітям, — щоб вони зрозуміли її, щоб вони хоч трохи вивчили її! Читайте її вияснуйте їм прочитане!

Так само благословляю читати цю книжку по Школах, Недільних і Українських, читати її ширше вияснювати подане тут. Це дасть добрі наслідки, — це короткий курс про чеснотне чи моральне життя у світі.

Я пильнував уживати простої й легкої, але якнайкращої мови, щоб і вона входила в серце Читача. Навчаючись, як жити в світі, разом з тим навчаймося й своєї доброї мови!

Бог і світ — це основа нашого буття, це підвалина людства, це серце всієї нашої світової науки! Звичайно, подаю тут початки цього в доступній для молоді формі.

Українська молодь, — закликаю тебе до познання Бога й світу, до вироблення собі правдивої думки: Служи своєму Богові і своєму народові! Це нехай стане тобі за ціль твого життя!

А служити народові — то служити Богові!

Ніколи не забувай Господа Бога, тво-
його Творця, ніколи не забувай і Украї-
ни, твоєї первобатьківщини!

Вінніпег, 6-го липня 1964 р.

† І л а р і о н .

ПРАЦІ І ВИДАННЯ МИТРОПОЛИТА ІЛАРІОНА.

У Видавництві “Віра й Культура” можна набути по зовсім доступній ціні оці цінні книжки, праці Митрополита Іларіона та інші видання:

34. **Преподобний Іов Почаївський.** Вінніпег, 1957 р., ст. 64. Ціна 50 центів.
35. **Православна Віра.** Послання Східних Патріархів. З Передмовою Митрополита Іларіона. Вінніпег, 1957 р., ст. 200 Ціна 1 дол.
36. **Твори, том перший:** Філософські містєрії. Вінніпег, 1957 р., ст. 336. Ціна 2 долари.
37. **Твори, том другий:** Вікові наші рани. Драматичні поеми (п'ять драм). Вінніпег, 1960 р., ст. 272. Ціна 2 долари.
38. **Князь Костянтин Острозький і його культурна праця.** Історична монографія. Вінніпег, 1958 р., ст. 216. Ціна 1 дол.
39. **Ювілейна Книга на пошану Митрополита Іларіона.** Вінніпег, 1958 р., ст. 318. Ціна 2 долари.
40. **Наша літературна мова.** Як писати й говорити по-літературному. Вінніпег, 1959 р., ст. 424. Ціна 2 долари.
41. **Святий Димитрій Туптало.** Його життя й праця. Історично-літературна монографія. Вінніпег, 1960 р., ст. 224. Ціна 1 дол.
42. **Розп'ятій Мазепа.** Історична драма на п'ять дій. Вінніпег, 1961 рік, 88 ст. Ціна 1 д.
43. **Фортеця Православія на Волині — Свята Почаївська Лавра.** Церковно-історична монографія. Вінніпег, 1961 рік, 392 ст., 65 ма-

люнків. Ціна 4 дол. Видання “Інституту Дослідів Волині”.

44. **Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови.** Вінніпег, 1961 рік, 256 стор. Видання “Інституту Дослідів Волині”, ціна 2 доляри.

45. **Християнство і поганство.** Чого на світі спокою нема. 1961 р., 64 ст. Ціна 20 ц.

46. **Навчаймо дітей своїх української мови.** Вінніпег, 1961 р., 64 ст. Ціна 20 центів.

47. **Наука про Святу Літургію,** ухвалена Всеукраїнськими Церковними Соборами 1629 і 1640 років. 1962 р., ст. 104. Ціна 70 ц.

48. **Твори, том третій.** Наш бій за державність. 1962 р., ст. 224. Ціна 2 доляри.

49. **Хвалимо Бога українською мовою!** Видання третє, доповнене й перероблене. 1962 рік, 64 стор. Ціна 25 центів.

50. ♀ **Іларіон: Митрополит Мученик Арсений Мацієвич.** Історична монографія. 1964 рік, 280 стор. Ціна 2.00 дол.

51. ♀ **Іларіон: Дохристиянські вірування українського народу.** Монографія. Ціна 3.50 дол.

Цей Каталог висилається кожному бесплатно на замовлення.

Книжки висилаються в день одержання замовлення. Книгарням і кольполтерам — знижка.

Набувати ці видання по такій адресі:

“FAITH and CULTURE”
101 Cathedral Avenue,
Winnipeg 4, Man., Canada

ЗМІСТ ЩЕІ КНИЖКИ:

	Сторінки:
1. Господь і Бог	3
2. Божий світ	6
3. Найбільший Божий твір — людина	8
4. Бог — Опікун людини й світу	11
5. Родина	14
6. Молитва	22
7. Без Бога жити не можна	26
8. Совість — око Боже в людині .	30
9. Хто кається, тому Бог прощає	32
10. Найбільший маєток — то друзі	34
11. Праця — то ціль і основа нашого життя	36
12. Як жити в світі	39
13. Церква Божа	46
14. Найперше Таїнство — Причастя	50
15. Ікони-Образи	53
16. Рідна мова	54
17. Любімо Україну!	58
18. Люблю я Господа найбільше	62
Словничок до цієї книжки	64
До всіх українських Благочестивих Родин	67

ХРИСТИЯНСЬКА БІБЛІОТЕЧКА.

Усі книжки популярного змісту, і всі писані ясною мовою.

Перші книжки вже вийшли:

1. † Іларіон: Християнство й поганство. Чого на світі спокою нема. 64 сторінки. Ціна 20 центів.
2. † Іларіон: Навчаймо дітей своїх української мови. 1961 рік, 64 стор. Ціна 20 центів.
3. † Іларіон: Хвалімо Бога українською мовою. 1963 р., 64 стор. Ціна 25 центів.
4. Проф. П. Ковалів: Віра й наука, 1962 рік, 32 стор. Ціна 20 центів.
5. † Іларіон: Кирило й Методій, Апостоли всеслов'янські. 1100-літній Всеслов'янський Ювілей. 1963 р., 16 ст. Ціна 10 центів.
6. † Іларіон: Бог і Світ. Читанка для молоді Недільних і Українських Шкіл та для Родин. Частина I: Господь — мій Бог. 1964 р., 72 стор. Ціна 50 центів.

Просимо всіх не тільки масово виписувати ці книжечки, але й жертвувати на Видавничий Фонд.

А хто захотів би оплатити видання якої цілій книжечки цієї "Християнської Бібліотечки", того ім'я буде зазначено на книжечці, як видавця-мецената.

Книжки виписувати по адресі:

"FAITH and CULTURE"
101 Cathedral Avenue,
Winnipeg 4, Man., Canada